

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: „Politici publice alternative pentru îmbunătățirea cadrului de organizare și funcționare a învățământului preuniversitar particular (EDU-PART)”

Beneficiar: Asociația Centrul pentru Integritate

Partener: Ministerul Educației Naționale

Cod SIPOCA 231 / Cod MySMIS 112698

PROPUNERE DE POLITICĂ PUBLICĂ

Învățământ particular de calitate prin acțiuni predictibile și schimburi de bune practici.

Elaborat de:	Călin Mihaela-Elisabeta, expert administrație publică SMIS 112698		
Data:	20.09.2019		
Versiunea:	2		
Modificări:	Versiunea	Data	Modificări
			Modificări ca urmare a revizuirilor din cadrul procesului de consultare aferent
Lista de distribuție:	Cumpănașu Simona-Gabriela, Manager proiect SMIS 112698 Tican Ilona, Asistent proiect SMIS 112698		
Aprobare din partea Asociației Centrul pentru Integritate			

Document elaborat în cadrul proiectului: „Politici publice alternative pentru îmbunătățirea cadrului de organizare și funcționare a învățământului preuniversitar particular (EDU-PART)”, cofinanțat de Uniunea Europeană, din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă

PROPUNERE DE POLITICĂ PUBLICĂ nr. 2

Marile beneficii ale educației publice au determinat Guvernele să își asume rolul principal în gestionarea și finanțarea școlilor, însă în prezent, în contextul în care se pune un mai mare accent pe îmbunătățirea calității serviciilor educaționale și pe rezultatelor elevilor, interesul pentru o educație performantă și de bună calitate poate fi destul de bine servit și cu sprijinul unităților de învățământ particular, prin implicarea entităților private și a organizațiilor ne-guvernamentale în gestionarea și finanțarea acestor unități furnizoare de educație.

Politicile publice în domeniul educației la nivel european ne-au demonstrat că abordarea obiectivelor de **eficiență, echitate, coeziune socială și libertate de alegere** în educație, au contribuit la maximizarea echității și coeziunii sociale în sistemele de învățământ, determinând atingerea unui alt obiectiv major al educației - **eficiența** - ca măsură a performanței în educație.

Nr. crt.		
1	Instituția inițiatoare	Asociația Centrul pentru Integritate
2.	Formularea problemei	<p>Existența unităților de învățământ privat creează o concurență utilă care poate îmbunătăți eficiența productivă a școlilor publice. Părinții elevilor din școlile publice - și personalul din aceste școli - compară calitatea educației oferită de unitățile de învățământ public cu cea din unitățile de învățământ privat, învață de la acestea și încep să solicite standarde mai ridicate ale serviciilor educaționale.</p> <p>Pe de alta parte, cei care critică existența școlilor private, susțin că acestea amenință echitatea și coeziunea socială și că prin programele de învățământ oferite, școlile ar putea renunța la predarea anumitor valori sociale fundamentale.</p> <p>În multe țări, școlile private au fost create cu intenția explicită de a oferi educație doar anumitor grupuri specifice de elevi, identificate prin religie, etnie, capacitate academică sau statut socio-economic, dar în timp ce pe de o parte prevalența acestor tipuri de școli oferă părinților o gamă variată de posibilități pe de altă parte, erodează încrederea în instituțiile statului, promovând inechitatea dintre diferitele grupuri sociale.</p>

Finanțare publică a școlilor administrate privat poate contribui la crearea unui echilibru între diversele obiective ale sectorului educațional, pentru că de cele mai multe ori, taxele de școlarizare sunt un obstacol în calea frecventării școlilor private, în special pentru elevii din familii cu venituri mici, tocmai de aceea finanțarea publică poate sprijini elevii defavorizați, în contextul în care școlile private oferă medii de învățare mai performante și mai eficiente și dacă toți elevii sunt eligibili pentru finanțare, indiferent de statutul lor socio-economic, părinții pot alege dintr-un număr mai mare de școli și toți acești factori pot contribui la progres și la creșterea concurenței dintre învățământul public și cel privat.

Finanțarea anuală a bugetelor unităților de învățământ privat poate proveni din surse diferite, respectiv de la guvern, de la autoritățile locale, regionale, de stat și naționale, din taxele școlare plătite pentru elevi de către părinți, din donații, sponsorizări sau din campanii de strângere de fonduri de către părinți.

Studiile efectuate de către specialiștii OECD ne-au arătat că în medie, în țările membre OECD, 85% din totalul finanțării învățământului privat pentru un an școlar provine din surse guvernamentale, 10% provine din taxele școlare plătite de părinți iar restul de 4% provine din donații, sponsorizări și din alte surse¹.

Evaluările PISA din 2015 au relevat faptul că, în medie în țările OCDE, aproximativ 84% dintre elevi frecventează școlile publice, aproximativ 12% frecventează școlile private finanțate de guvern și puțin peste 4% frecventează școlile private care nu sunt finanțate de guvern, aceste procente variind foarte mult în funcție de țările analizate.

În toate țările OCDE, din cei 12% elevi care sunt înscriși în școlile private finanțate de guvern, aproximativ 38% dintre ei sunt înscriși în școli care sunt administrate de către o biserică sau o

¹ OECD (2012), Public and Private Schools: How Management and Funding Relate to their Socio-economic Profile, OECD Publishing.
<http://dx.doi.org/10.1787/9789264175006-e>

altă organizație religioasă, 54% frecventează școlile private conduse de o organizație non-profit și 8% frecventează școlile conduse de o organizație cu scop lucrativ.²

Studiile efectuate de OECD în anul 2017, au relevat faptul că părinții elevilor care frecventează școlile rurale au mai puține variante la dispoziție în ceea ce privește unitățile de învățământ în care pot să-și înscrie copii spre deosebire de părinții elevilor din școlile urbane, dar și faptul că majoritatea criteriilor la care se raportează aceștia în alegerea unei unități de învățământ pentru copii lor, este strâns legată de calitatea serviciilor educaționale oferite, de considerentele de ordin financiar, de filozofia sau misiunea școlii, de distanța dintre casa lor și școală, de siguranța mediului și climatului școlar oferit de unitatea de învățământ și nu în ultimul rând, de reputația școlii.

Înscrierea unui număr din ce în ce mai mare de elevi în școlile private este adesea denumită privatizarea educației și este privită ca o îndepărtare de la noțiunea de educație, ca bun public, însă școlile private funcționează deseori în condiții specifice definite de stat, respectiv astfel de școli sunt private din punct de vedere juridic, dar publice din punct de vedere funcțional. Acest fapt presupune că entitățile educaționale private contribuie la îndeplinirea misiunilor și funcțiilor publice, urmează parțial sau complet curriculum-ul național, servind beneficiarii de educație în procesul de asigurare a unei educații de calitate. Reformele educației din ultimele decenii au avut tendința de a oferi mai multă autonomie și autoritate părinților și elevilor în a alege unități de învățământ care să răspundă mai bine nevoilor sau preferințelor lor educaționale.

Pentru a facilita alegerea de către părinți a școlii pentru copii lor, guvernele anumitor state pun la dispoziție finanțări publice astfel încât părinții să-și poată înscrie copiii la școli private. Finanțarea publică a școlilor poate fi asigurată prin alocarea finanțării direct către părinți prin tichete alocate/elev, aceste tichete școlare fiind certificate eliberate de guvern cu ajutorul cărora părinții pot plăti pentru educația copiilor lor la o școală la alegere.

² School choice and school vouchers: An OECD perspective © OECD 2017

Un alt mecanism menit să le ușureze părinților alegerea unei școli pentru copiii lor adoptat de alte state europene este reprezentat de creditele fiscale pentru școlarizare, credite care permit părinților să scadă cheltuielile educaționale, inclusiv taxele de școlarizare pentru școlile private din impozitele lor. Acest mecanism poate fi și el asimilat tichetelor școlare.

Finanțarea educației vizează în primul rând resursele globale ale programului de tichete școlare, modul în care acestea sunt alocate dar și situațiile în care școlile private pot percepe taxe de școlarizare care depășesc valoarea voucherelor. Ideal ar fi ca tichetele școlare să fie disponibile pentru toți elevii, pentru că această strategie poate impacta atât extinderea posibilității de alegere a școlii dorite cât și promovarea concurenței dintre școlile publice și cele private.

În cazul în care voucherele școlare vizează numai elevii defavorizați din punct de vedere economico-social, cu toate că astfel sunt abordate probleme de echitate, acordarea acestora nu are un impact deosebit asupra extinderii posibilității de alegere a școlii și nici asupra promovării concurenței între școli. În aproape toate țările, cu excepția Italiei în care bonurile școlare se acordă numai pentru școlile publice, sunt disponibile vouchere sau credite fiscale atât pentru școlile publice cât și pentru școlile private finanțate de guvern și / sau independente.

Dacă tichetele școlare sunt disponibile numai pentru elevii din familii cu venituri mici, sistemele de acordare a tichetelor sunt considerate sisteme de bonuri care vizează elevii care provin din medii socio-economice defavorizate, care doresc să studieze atât în mediul public cât și în cel privat.

Sistemele de tichete pentru învățământ sunt grupate în două categorii:

- ✓ sisteme de vouchere universale, care nu vizează elevii defavorizați;
- ✓ sisteme de vouchere speciale, care vizează elevii defavorizați.

Studiile OECD au demonstrat că sistemele de vouchere universale au un impact puternic asupra calității educației în general, pentru că oferă tuturor posibilitatea de a alege între învățământul public și cel privat promovând calitatea și implicit performanța sectorului educațional.

Rezultă că voucherele universale contribuie la creșterea opțiunilor părinților de alegere a unităților de învățământ la care își vor înscrie copiii și promovează concurența între școli, în timp ce voucherele speciale contribuie la îmbunătățirea echității în accesul la școlile private.

Întrucât alegerea școlii a devenit o caracteristică din ce în ce mai frecventă a sistemelor de educație, europene și mondiale, există o preocupare din ce în ce mai mare a factorilor de decizie în acest sens, confirmând faptul că politicile de reglementare în domeniu pot face o diferență semnificativă între echitatea și eficiența școlilor publice și a celor private finanțate public.

Studiile efectuate de OECD sugerează că școlile care sunt selective în ceea ce privește admiterea, indiferent de calitatea serviciilor educaționale pe care le oferă, atrag elevii studioși și cu un statut socio-economic mai ridicat. Dat fiind faptul că elevii studioși sunt mai puțin costisitori de educat iar prezența lor poate face școala mai atractivă pentru părinți, unitățile de învățământ private selectează în aceste situații elevii numai pe baza exclusivității fapt care poate submina efectele pozitive ale concurenței.

Unul dintre cele mai puternice argumente în favoarea alegerii școlii de către părinți, este acela de a crește autonomia și diversitatea în timp ce concurența într-un sistem de învățământ competitiv poate crea stimulente mai puternice pentru inovare. Autonomia școlară, profesionalizarea cadrelor didactice și alegerea școlii de către părinți nu garantează inovarea, dar creează condițiile propice pentru inovația în educație.

Spre exemplu, comunitatea flamandă din Belgia, care a obținut 515 puncte la testul științific PISA în anul 2015, respectiv 511 puncte la citire și 521 puncte la matematică, este clar un sistem de învățământ performant. Aici, aproximativ 75% dintre elevii de gimnaziu și 62% dintre elevii din ciclul primar sunt înscriși în școlile private finanțate de guvern, școli care au în vedere atingerea obiectivelor propuse și sunt supuse periodic inspecțiilor organizate de către stat în ceea ce privește calitatea serviciilor educaționale oferite.

Educația în comunitatea flamandă este caracterizată de principiul constituțional al libertății educației, care oferă oricărei persoane dreptul de a înființa o școală și de a-și alege educația dorită, atât timp cât respectă reglementările stabilite de guvernul flamand. Părinții au voie să

aleagă școala pentru copiii lor și au acces garantat la o școală aflată la o distanță rezonabilă de casa lor, cu finanțare alocată școlilor pentru fiecare elev. Nu există taxe de școlarizare în învățământul primar și în învățământul secundar. În școlile elementare se pot percepe taxe, dar acestea sunt reglementate strict și sunt monitorizate de către stat.

Sistemul de învățământ flamand este unul dintre cele mai descentralizate dintre toate țările OCDE. Ambele tipuri de școli, publice sau private se bucură de o autonomie considerabilă, fiind responsabile de recrutarea profesorilor, alocarea resurselor și repartizarea cheltuielilor care nu au legătură cu personalul. De asemenea, pot determina conținutul curriculumului în limitele impuse de programa minimă definită public și pot adopta abordări pedagogice diferite.

Comunitatea flamandă din Belgia beneficiază de o mare varietate de pedagogii în procesul de alegere a școlii, dar în general, sistemul de învățământ reușește în mare măsură să limiteze inegalitatea și segregarea socială prin implementarea unor mecanisme de direcție și responsabilitate care se aplică tuturor școlilor. Școlile publice și private sunt tratate în același mod de către stat.

În Danemarca, părinții pot alege să își trimită copii la școli private subvenționate de stat sau la școli publice. Școlile primesc finanțare publică sub formă de subvenții centrale și municipale. Școlile private daneze percep taxe modeste de școlarizare și nu sunt centrate pe profit, bucurându-se de un nivel similar de finanțare ca și școlile publice. Deși elevii din școlile private provin din medii sociale diverse, ei aparțin totuși mediilor mai dezvoltate din punct de vedere socio-economic decât elevii școlilor publice.

Performanța Danemarcei la testul științific PISA a fost peste medie. Țara are un sector educațional privat în creștere finanțat public și atât școlile publice cât și cele private sunt supravegheate și tratate cu aceeași responsabilitate de către instituțiile statului. Astfel, școlilor private din Danemarca li se permite să practice admiterea selectivă și să decidă asupra propriilor obiective de educație, dar trebuie să ofere o educație echivalentă cu cea oferită de școlile publice.

În Suedia, o reformă majoră întreprinsă la începutul anului 1990, a vizat liberalizarea regulilor pentru înființarea și conducerea școlilor independente, unde școlile independente sunt unități de învățământ private finanțate integral de către stat care au o autonomie deplină în a-și gestiona și alocă resursele atâta timp cât aceste acțiuni se conformează legislației statului. Ca urmare a acestei reforme, sistemul de învățământ s-a schimbat de la unul în care marea majoritate a elevilor frecventau școlile publice la unul în care mulți elevi au putut opta pentru o altă școală decât cea publică și unde școlile private finanțate public au început să concureze cu școlile publice.

Școlile independente, respectiv școlile private finanțate public trebuie să urmeze programa națională și nu au voie să perceapă taxe suplimentare. În Suedia, 86% dintre elevi frecventează școlile publice iar 14% frecventează școlile independente. Se oferă finanțare publică pentru școlile independente printr-un sistem de bonuri, elevilor alocându-li-se o anumită sumă, decisa de municipalități. Astfel, odată cu această extindere a pieței educației, numărul școlilor independente din Suedia a crescut de la aproximativ 60 în anul 1991 la 792 în anul 2016.³

Atunci când școlile private fac parte din sectorul educațional, sistemul de învățământ ar trebui să aibă capacitatea de a oferi o gamă similară de opțiuni pentru cursuri precum școlile publice, ceea ce implică faptul că aceste școli ar trebui să fie finanțate public în mod proporțional. Școlile publice și private deopotrivă, ar trebui să investească în dezvoltarea relațiilor cu părinții și cu comunitățile locale pentru a ajuta părinții să ia decizii în cunoștință de cauză.

În celelalte state europene, școlile administrate privat sunt grupate în școli private dependente de guvern și independente de guvern, în funcție de nivelul finanțării publice. O instituție privată dependentă de guvern este cea care primește mai mult de 50% din finanțarea de bază de la Guvern sau al căror personal didactic este plătit de guvern, pe când o instituție privată independentă de guvern este cea care primește mai puțin de 50% din fondurile sale de bază de la guvern și al cărei personal didactic nu este plătit de către guvern.

³ School choice and school vouchers: An OECD perspective © OECD 2017

În concluzie, în statele membre OECD, pentru performanța și calitatea sectorului educațional, Guvernele finanțează și încurajează învățământul privat.

În România, conform Legii educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, finanțarea educației naționale ar trebui să reprezinte 6% din produsul intern brut al anului respectiv, fapt ce nu s-a pus în practică niciodată până în prezent. Învățământul de stat este gratuit, iar pentru unele activități, niveluri, cicluri și programe de studii se pot percepe taxe, în condițiile stabilite de lege.

Finanțarea unităților de învățământ preuniversitar cuprinde:

- ✓ finanțarea de bază;
- ✓ finanțarea complementară;
- ✓ finanțarea suplimentară;
- ✓ alte tipuri de venituri.

Finanțarea de bază cuprinde:

- ✓ cheltuieli cu salariile, sporurile, indemnizațiile și alte drepturi salariale în bani, stabilite prin lege, precum și contribuțiile aferente acestora;
- ✓ cheltuieli cu pregătirea profesională;
- ✓ cheltuieli cu evaluarea periodică a elevilor;
- ✓ cheltuieli cu bunuri și servicii.

Finanțarea complementară cuprinde:

- ✓ investiții, reparații capitale, consolidări;
- ✓ subvenții pentru internate și cantine;
- ✓ cheltuieli pentru evaluarea periodică națională a elevilor;
- ✓ cheltuieli cu bursele elevilor;
- ✓ cheltuieli pentru transportul elevilor;
- ✓ cheltuielile pentru naveta cadrelor didactice și a personalului didactic auxiliar;

- ✓ cheltuieli pentru examinarea medicală obligatorie periodică a salariaților din învățământul preuniversitar, cu excepția celor care, potrivit legii, se efectuează gratuit;
- ✓ cheltuieli pentru concursuri școlare și activități educative extrașcolare organizate în cadrul sistemului de învățământ;
- ✓ cheltuieli pentru asigurarea securității și sănătății în muncă, pentru personalul angajat, preșcolari și elevi;
- ✓ cheltuieli pentru gestionarea situațiilor de urgență;
- ✓ cheltuieli pentru participarea în proiecte europene;
- ✓ alte cheltuieli de natura bunurilor și serviciilor, care nu fac parte din finanțarea de bază.

Finanțarea suplimentară cuprinde:

- ✓ finanțarea programelor naționale ale Ministerului Educației;
- ✓ componenta locală aferentă proiectelor cofinanțate de Guvernul României și de organismele financiare internaționale, precum și rambursările de credite externe aferente proiectelor respective;
- ✓ bursele, pentru elevii din Republica Moldova, etnicii români din afara granițelor țării, precum și bursele pentru elevii străini;
- ✓ organizarea evaluărilor, a simulărilor și a examenelor naționale;
- ✓ perfecționarea pregătirii profesionale a cadrelor didactice și didactice auxiliare, pentru implementarea politicilor și strategiilor MEN;
- ✓ finanțarea, inițiată de MEN, a unor programe anuale sau multianuale de investiții, de modernizare și de dezvoltare a bazei materiale a unităților de învățământ preuniversitar, inclusiv consolidări și reabilitări de școli și dotări;
- ✓ finanțarea unor programe naționale de protecție socială, stabilite prin reglementări specifice;
- ✓ finanțarea privind organizarea de concursuri pentru elevi, pe obiecte de învățământ și pe meserii, tehnico-aplicative, științifice, de creație, concursuri și festivaluri cultural-artistice, campionate și concursuri sportive școlare cu participare națională și internațională, precum și olimpiade internaționale pe obiecte de învățământ;

- ✓ cheltuieli cu eliberarea actelor de studii ale elevilor.⁴

Statul asigură finanțarea de bază pentru învățământul de stat acreditat, respectiv învățământul general obligatoriu, profesional, liceal și postliceal și pentru învățământul particular și confesional acreditat.

Finanțarea de bază se face în baza și în limitele costului standard per elev sau preșcolar, stabilit anual după metodologia elaborată de Ministerul Educației Naționale prin Hotărâre de Guvern. Finanțarea de bază a învățământului preuniversitar se face după principiul *resursa financiară urmează elevul*, în baza căruia alocația bugetară aferentă unui elev sau unui preșcolar se transferă la unitatea de învățământ la care acesta învață și asigură desfășurarea în condiții normale a procesului de învățământ la nivel preuniversitar, conform standardelor naționale.

Finanțarea de bază se asigură din bugetul de stat, din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată, prin bugetele locale, pentru:

- ✓ cheltuieli cu salariile, sporurile, indemnizațiile și alte drepturi salariale în bani, stabilite prin lege, precum și contribuțiile aferente acestora;
- ✓ cheltuieli cu pregătirea profesională;
- ✓ cheltuieli cu evaluarea periodică a elevilor;
- ✓ cheltuieli cu bunuri și servicii.

Suportul financiar asigurat de la bugetul statului și/sau bugetele locale pentru familiile cu copii în învățământul preuniversitar constă în:

- ✓ asigurarea manualelor școlare gratuite pentru elevii din învățământul obligatoriu;
- ✓ acordarea de premii, burse, locuri în tabere și alte stimulente materiale, elevilor cu performanțe școlare înalte, precum și celor cu rezultate remarcabile în educația și formarea lor profesională sau în activități culturale și sportive;
- ✓ programul *Cornul și laptele* pentru preșcolarii din grădinițele cu program normal (4 ore) de stat și private și pentru toți elevii din clasa pregătitoare și clasele I-VIII din

⁴ C,M,Hâj, Dialoguri despre Educație, Investiția în educație, Finanțarea învățământului preuniversitar, Document de poziție, 2017

învățământul de stat și privat conform OUG nr.96/2002, cu modificările și completările ulterioare;

- ✓ asigurarea gratuită a rechizitelor școlare pentru elevii care provin din familii dezavantajate conform Legii nr. 126/2002, cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ burse sociale pentru cei din grupuri dezavantajate;
- ✓ programul *Bursa profesională*, conform HG nr.1062/2012, cu modificările și completările ulterioare, pentru toți elevii din învățământul profesional;
- ✓ programul *Euro 200*, conform HG nr.1294/2004, cu modificările și completările ulterioare pentru elevii din învățământul de stat sau particular acreditat, cu un venit brut sub 150 lei/membru de familie;
- ✓ programul *Bani de liceu*, conform HG nr.1488/2004, cu modificările și completările ulterioare, pentru elevii din grupuri dezavantajate, pe perioada parcurgerii studiilor liceale;
- ✓ antepreșcolarii, preșcolarii și elevii din unitățile școlare de stat și particulare autorizate sau acreditate beneficiază de asistență medicală, psihologică și logopedică gratuită, în cabinete medicale, psihologice și logopedice școlare ori în unități medicale de stat;
- ✓ elevii din învățământul de stat și din învățământul obligatoriu particular acreditat/autorizat beneficiază de manuale școlare gratuite, atât pentru învățământul în limba română, cât și pentru cel în limbile minorităților naționale, în condițiile legii.

Finanțarea de bază a unei unități de învățământ se obține din multiplicarea costului standard pentru fiecare elev sau preșcolar, cu coeficienți specifici ai unității de învățământ și cu numărul de elevi, fiind aprobată anual prin hotărâre de guvern. Punctul de pornire pentru estimarea sumelor alocate unităților de învățământ pentru finanțarea de baza este costul standard pentru fiecare elev sau preșcolar, cost care este calculat în funcție de nivelul de învățământ, filiera, profilul, specializarea sau domeniul unității de învățământ.

Costul standard pentru fiecare elev sau preșcolar este stabilit de Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Preuniversitar, în baza unei formule de finanțare aprobate prin ordin al ministrului educației, în corelație cu numărul de elevi sau preșcolari din unitatea de învățământ, cu limba de predare și cu alți factori prevăzuți în normele metodologice elaborate de către MEN și aprobate prin HG.

Prin HG nr.169/2019 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 72/2013 privind aprobarea normelor metodologice pentru determinarea costului standard per elev/preșcolar și stabilirea finanțării de bază a unităților de învățământ preuniversitar de stat, care se asigură din bugetul de stat, din sume defalcate din T.V.A. prin bugetele locale, pe baza costului standard per elev/preșcolar, finanțarea de bază a unităților de învățământ preuniversitar de stat, pentru cheltuielile cu salariile, sporurile, indemnizațiile și alte drepturi salariale în bani, stabilite prin lege, precum și contribuțiile aferente acestora este asigurată în anul 2019, din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Educației Naționale iar valoarea costului standard per elev/preșcolar în anul 2019 pentru coeficientul 1, este de **5.384 lei**.

Cu toate acestea, în prezent calculul costului standard per elev nu are la bază o fundamentare adecvată scopului, în sensul că în stăvilirea acestuia nu s-a pornit de la nevoile reale de finanțare ale sectorului educațional românesc. Astfel, costul standard per elev include și plata salariilor cadrelor didactice dar nu include toate categoriile de cheltuieli necesare asigurării desfășurării în condiții normale a unui proces de învățământ de calitate, ceea ce transferă responsabilitatea privind finanțarea unor cheltuieli de bază pentru funcționarea unității de învățământ către autoritățile locale sau către părinți și elevi.

O analiza la rece a situației învățământului preuniversitar ne arată că cea mai mare parte a sumelor alocate sistemului de învățământ preuniversitar o reprezintă cheltuielile cu personalul, în timp suma alocată pentru asigurarea condițiilor optime de desfășurare a actului didactic și pentru pregătirea profesională a cadrelor didactice, este aproape nesemnificativă.

Statul român asigură finanțarea de bază pentru toți preșcolarii și pentru toți elevii din învățământul primar, gimnazial, profesional și liceal general obligatoriu particular, finanțare care este asigurată din taxe, din fonduri publice - în cazul învățământului preșcolar, primar și gimnazial obligatoriu - precum și din alte surse, potrivit legii. Finanțarea învățământului preuniversitar particular sau confesional acreditat de la bugetul de stat, care reprezintă aproximativ 1% din bugetul alocat pentru finanțarea de bază în cazul unităților de învățământ preuniversitar de stat, nu a avut efectul scontat, în sensul că nu a influențat diminuarea de către unitățile de învățământ particular a taxelor de studiu pentru elevi școlarizați.

		Sistemul de învățământ preuniversitar este extrem de divers din punct de vedere al organizării, structurii și caracteristicilor sale și presupune analiza a mai multor factori care influențează costurile reale de funcționare a unei unități de învățământ fie ea de stat sau privată.
3.	Denumirea politicii	<p>Învățământ particular de calitate prin acțiuni predictibile și schimburi de bune practici.</p> <p>Întreprinderea demersurilor organizatorice și legislative necesare, astfel încât aprobarea normelor metodologice pentru determinarea costului standard per elev/preșcolar și stabilirea finanțării de bază a unităților de învățământ preuniversitar de stat și particular să se facă la începutul fiecărui an calendaristic, respectiv până cel târziu în ultima zi lucrătoare a lunii ianuarie iar acordarea trimestrială a finanțării de bază de la bugetul de stat, să se efectueze în prima luna a fiecărui trimestru în procent de 100% și nu mai târziu, pentru a nu crea întârzieri și disfuncționalități în cadrul procesului educațional și pentru a nu afecta calitatea actului educațional.</p> <p><i>Cum una dintre metodele eficiente prin care sunt sprijinite unitățile de învățământ să își îmbunătățească activitatea este cunoașterea bunelor practici din sectorul educațional din statele europene, cu accent pe învățământul particular, propunem MEN să sprijine și să fundamenteze ideea de acordare a unor tichete de studii, tuturor elevilor, oferindu-le acestora, indiferent de mediul social și economic din care provin, șanse egale și posibilitatea de a alege între învățământul particular și cel de stat, pentru a aduce sectorul învățământul românesc acolo unde îi este locul și pentru a contribui la creșterea concurenței și competitivității dintre unitățile de învățământ, ca soluție de ameliorare sau optimizare a învățării, dar și de creștere a gradului de satisfacție a beneficiarilor de educație.</i></p>
4.	Scopul politicii	Eliminarea disfuncționalităților procesului educațional și creșterea concurenței și competitivității dintre unitățile de învățământ, ca soluție de ameliorare sau optimizare a învățării, dar și ca soluție de creștere a gradului de satisfacție a beneficiarilor de educație și a calității serviciilor educaționale oferite.
5.	Obiectiv general/ obiective specifice	<i>Obiectivul general</i> al acestei politici publice îl constituie:

- optimizarea și evoluția sistemului de învățământ românesc, astfel încât aprobarea normelor metodologice pentru determinarea costului standard per elev/preșcolar și stabilirea finanțării de bază a unităților de învățământ preuniversitar de stat și particular să se facă la începutul fiecărui an calendaristic, respectiv până cel târziu în ultima zi lucrătoare a lunii ianuarie și acordarea trimestrială a finanțării de bază de la bugetul de stat, să se facă în prima luna a fiecărui trimestru în procent de 100% și nu mai târziu, pentru a nu crea disfuncționalități în cadrul procesului educațional și pentru a nu mai afecta calitatea actului educațional;
- acordare a unor tichete de studii, tuturor elevilor, oferindu-le acestora, indiferent de mediul social și economic din care provin, șanse egale și posibilitatea de a alege între învățământul particular și cel de stat, pentru a contribui la creșterea concurenței și competitivității dintre unitățile de învățământ, ca soluție de ameliorare sau optimizare a procesului de învățare, dar și de creștere a gradului de satisfacție a beneficiarilor de educație.

Obiectivele specifice ale acestei politici publice sunt:

- colaborarea Ministerului Educației cu Ministerul Finanțelor și cu Ministerul Fondurilor Europene, în ceea ce privește găsirea resurselor financiare necesare implementării acestor politici;
- elaborarea unui cadru normativ care să asigure finanțarea parțială de la bugetul de stat și finanțarea integrală sau parțială din fonduri europene/structurale;
- optimizarea și evoluția sistemului de învățământ românesc și creșterea gradului de satisfacție a beneficiarilor de educație;
- inovație și diversificare în ceea ce privește oferta școlară;
- asigurarea obiectivității evaluării performanțelor sistemului de învățământ;
- alocarea eficientă și gestionarea transparentă a resurselor pentru educație;
- creșterea transparenței și calității actului educațional și adecvarea politicilor elaborate și implementate, la nevoile beneficiarilor de educație și la contextul social și economic;
- întreprinderea unor demersuri pentru creșterea resurselor alocate educației prin utilizarea fondurilor europene.

6.	Beneficiari	<p>Beneficiarii direcți sunt: unitățile sau instituțiile de învățământ, copiii, ante-preșcolari, preșcolari, școlari, elevii, cadrele didactice, părinții, societatea, etc.</p> <p>Beneficiarii indirecti sunt: instituțiile și organizațiile relevante pentru activitatea unităților de învățământ, MEN, Ministerul Finanțelor, Ministerul Fondurilor Europene, inspectoratele școlare județene, consiliile locale, primăriile, comunitatea locală, toți actorii implicați în actul educațional, respectiv:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ elevii/copii, care vor beneficia de posibilitatea de alege fără bariere legate de costuri, un sistem de educație flexibil și deschis la nou, cu alte viziuni, abordări și cerințe, care oferă posibilitatea unui traseu educațional adecvat și oportunități de dezvoltare a capacităților personale, cu noi oportunități de învățare;✓ părinții, care vor avea posibilitatea de a alege pentru copiii lor, între învățământul public și cel privat în mod transparent și nediscriminatoriu, fără costuri suplimentare într-un sistem educațional concurențial și competitiv;✓ angajatorii, care prin intermediul comunității locale vor fi implicați prin monitorizare și evaluare, în procesul de luare a deciziilor cu privire la competențele de bază, profilurile și calificările elevilor, obținute la finalizarea studiilor;✓ societatea, prin formarea unei generații racordată în permanență la nou și centrată pe rezultate și pe performanță.
7.	Variante de soluționare	<p>Varianta nr. 1</p> <p>Se întreprind toate demersurile și se realizează:</p> <ul style="list-style-type: none">➤ aprobarea normelor metodologice pentru determinarea costului standard per elev/preșcolar și stabilirea finanțării de bază a unităților de învățământ preuniversitar de stat și particular la începutul fiecărui an calendaristic, respectiv până cel târziu în ultima zi lucrătoare a lunii ianuarie și acordarea trimestrială a finanțării de bază de la bugetul de stat în prima luna a fiecărui trimestru în procent de 100%;➤ acordarea unor tichete de studii tuturor elevilor, oferindu-le acestora, indiferent de mediul social și economic din care provin, șanse egale și posibilitatea de a alege între învățământul particular și cel de stat; <p>Se creează condiții pentru:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ optimizarea și evoluția sistemului de învățământ românesc;

		<ul style="list-style-type: none">✓ eliminarea disfuncționalităților din cadrul procesului educațional care afectează calitatea actului educațional;✓ contribuirea la creșterea concurenței și competitivității dintre unitățile de învățământ, ca soluție de ameliorare sau optimizare a procesului de învățare dar și de creștere a gradului de satisfacție a beneficiarilor de educație;✓ garantarea egalității de șanse și de acces la servicii educaționale de calitate, indiferent de locul de rezidență și de mediul economico-social de proveniență al beneficiarilor de educație;✓ posibilitatea creșterii resurselor alocate educației prin utilizarea fondurilor europene;✓ creșterea încrederii beneficiarilor serviciilor educaționale în instituțiile de învățământ, <p><i>Sumele necesare finanțării pot să provină parțial de la bugetul de stat și total sau parțial din fonduri UE sau din fonduri structurale.</i></p> <p>Varianta nr. 2</p> <p>Menținerea situației actuale în ceea ce privește alocarea cu întârziere a finanțării de bază de la bugetul de stat, poate contribui la menținerea și la perpetuarea disfuncționalităților din cadrul procesului educațional, care afectează calitatea actului educațional și care contribuie la decredibilizarea învățământului particular și implicit afectează imaginea de ansamblu a învățământului românesc, în condițiile în care ne confruntăm cu o cerere în creștere a beneficiarilor de educație pentru învățământul particular, iar un număr din ce în ce mai mare de părinți își doresc pentru copiii lor indiferent de costuri, servicii educaționale la standarde europene care nu pot fi oferite de toate unitățile de învățământ public.</p>
8.	Procesul de consultare	<p>Demersuri în procesul de consultare:</p> <ul style="list-style-type: none">- dezbateri pe parcursul elaborării propunerii de politici publice realizate la nivel teritorial de echipă de lucru, prin consultarea cu inspectoratele școlare, cu unitățile de învățământ particular, cu cadrele didactice și liderii de sindicat ai acestor instituții, cu asociațiile de părinți și cu comunitatea locală;- dezbateri propunerii politicii publice la nivelul MEN cu reprezentanții implicați în implementarea proiectului din cadrul direcțiilor și serviciilor de specialitate MEN.